

Қонуни Ҷумхурии Тоҷикистон

Дар бораи хизмати давлатӣ

Қонуни мазкур асосҳои ташкилию ҳуқуқии хизмати давлатӣ, вазъи ҳуқуқӣ ва кафолатҳои иҷтимоии хизматчиёни давлатии Ҷумхурии Тоҷикистонро муайян менамояд.

Боби 1. Муқаррароти умумӣ

Моддаи 1. Мағҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мағҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

-дастгоҳи давлатӣ - низоми мақомоти давлатӣ, ки фаъолияти он барои амалӣ намудани вазифа, функсия ва сиёсати давлат равона шудааст;

-мақоми давлатӣ - ҷузъи таркибии дастгоҳи давлатӣ, ки тибқи салоҳият ва соҳтори муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ваколати давлатию ҳокимиятиро дар шакли ташкилию ҳуқуқии ба худ хос амалӣ менамояд;

-mansabi давлатӣ - воҳиди соҳтории мақоми давлатӣ, ки дар доираи салоҳияти муқарраркардаи Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумхурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани ҳокимияти давлатӣ, таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва салоҳияти мақомоти давлатӣ таъсис дода шудааст;

-mansabhoi давлатии ҳокимияти давлатӣ - мансабҳое, ки Конститутсия ва қонунҳои Ҷумхурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани ҳокимияти давлатӣ муқаррар намудаанд;

-mansabhoi давлатии хизмати давлатӣ (mansabhoi siёsi va maъmurii хизмати давлатӣ) - мансабҳое, ки бо тартиби қонунгузории Ҷумхурии Тоҷикистон барои таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ муқаррар карда шудаанд;

-хизмати давлатӣ (хизмати давлатии siёsi va maъmurii) - фаъолияти касбии хизматчиёни давлатӣ, ки барои таъмини

ичрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ муқаррар карда шудааст;

-хизматчии давлатӣ - шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мансаби давлатии хизмати давлатии музднокро дар асоси қасбӣ бо мақсади таъмини ичрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ ишғол намудааст;

-хизматчии давлатии сиёсӣ - хизматчии давлатӣ, ки фаъолияти ў ба сиёсати умумидавлатӣ вобаста аст ва барои дар амал татбиқ намудани сиёсати дохилӣ ва хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул мебошад;

-хизматчии давлатии маъмурӣ - хизматчии давлатӣ, ки ўҳдадориҳои мансабии ў ба таъмини ичрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ, мансабҳои сиёсии хизмати давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ равона карда шудааст;

-шахси мансабдори давлатӣ - шахсе, ки ба таври доимӣ, муваққатӣ ё бо ваколати маҳсус мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ ва мансабҳои давлатии хизмати давлатиро барои амалӣ намудани ҳокимияти давлатӣ ва салоҳияти мақомоти давлатӣ ишғол менамояд;

-фехристи мансабҳои давлатӣ - номгӯи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар бости кории мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва идоракунӣ барои ба амал баровардани ҳокимияти давлатӣ, таъмини ичрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва салоҳияти мақомоти давлатӣ пешбинӣ гардидааст;

-фехристи хизматчиёни давлатӣ - маҳзани ягонаи маълумот ва иттилоот оид ба теъдоди умумӣ ва ҳайати сифатии хизматчиёни давлатии дастгоҳи давлатӣ, ки дар асоси шарҳи ҳол ва фаъолияти қасбии хизматчиёни давлатии алоҳида тартиб дода шуда, ба маълумоти дорои сирри давлатӣ ва хизматӣ мансубанд;

-талаботи таҳассуссӣ - талаботе, ки бо мақсади муайян кардани тайёрии қасбӣ ва мувофиқат ба мансаби мушаххаси

давлатии хизмати давлатӣ ба шаҳрвандон ҳангоми қабул шудан ба хизмати давлатӣ ва хизматчиёни давлатӣ барои ишғоли мансаби баландтари давлатии хизмати давлатӣ пешниҳод карда мешавад;

-категорияи мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ - мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ, ки вобаста ба ҳачм, хусусият ва доираи ўҳдадориҳои мансабии хизматчии давлатии маъмурӣ тасниф мешаванд;

-ўҳдадориҳои мансабӣ - ўҳдадориҳои пешбининамудаи мансаби мушаххаси давлатӣ, ки ҷавобгӯи мақсад ва вазифаҳои мақомоти давлатӣ буда, хизматчии давлатӣ дар доираи меъёрҳои муқарраркардаи қонун ва санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ иҷро мекунад.

Моддаи 2. Ҳуқуқ ба хизмати давлатӣ

Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, қатъи назар аз миллат, нажод, чинс, забон, эътиқоди динӣ, мавқеи сиёсӣ, вазъи иҷтимоӣ ва молумулкӣ ба хизмати давлатӣ ҳуқуки баробар доранд.

Моддаи 3. Самтҳои асосии сиёсати давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ

Самтҳои асосии сиёсати давлатиро дар соҳаи хизмати давлатӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 4. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи хизмати давлатӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи хизмати давлатӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 5. Низоми хизмати давлатӣ

1. Ба низоми хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон доҳил мешаванд:

- хизмати давлатии шаҳрвандӣ;
- хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ;
- хизмати давлатии ҳарбӣ.

2. Хизмати давлатии шаҳрвандӣ ҳамчун фаъолияти касбии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ аз хизмати давлатии сиёсӣ ва маъмурӣ иборат мебошад ва тибқи Қонуни мазкур ба амал бароварда мешавад.

Намудҳои алоҳидаи хизмати давлатии шаҳрвандӣ мувофиқи қонунгузории даҳлдори соҳавӣ, бо назардошти принсипҳо ва муқаррароти умумии Қонуни мазкур ба танзим дароварда мешаванд.

3. Хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ фаъолияти касбии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мансабҳои давлатии хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ буда, ба таъмини қонуният, амният, тартиботи ҳуқуқӣ, ҳифзи ҳуқуқ, озодиҳои инсон ва шаҳрванд, инчунин мубориза бар зидди қинояткорӣ нигаронида мешавад.

4. Хизмати давлатии ҳарбӣ фаъолияти касбии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мансабҳои давлатии хизмати давлатии мақомот ва ҷузъу томҳои ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қӯшунҳо ва соҳторҳои ҳарбӣ буда, ба таъмини мудофия ва амнияти давлат нигаронида мешавад.

5. Хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва хизмати давлатии ҳарбӣ мувофиқи қонунгузории даҳлдори соҳавӣ, бо назардошти принсипҳо ва муқаррароти умумии Қонуни мазкур ба танзим дароварда мешаванд.

6. Хизмати давлатии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, хизмати давлатии ҳарбӣ ва намудҳои алоҳидаи хизмати давлатии шаҳрвандӣ дар қисме, ки бо қонунгузории соҳавӣ ба танзим дароварда нашудааст, бо Қонуни мазкур ва санадҳои

меъёрии хуқуқие, ки тибқи Қонуни мазкур қабул карда шудаанд, ба танзим дароварда мешаванд.

Моддаи 6. Доираи амали Қонуни мазкур

1.Амали Қонуни мазкур нисбат ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва хизматчиёни давлатии маъмурӣ, ки мансабҳои давлатии хизмати давлатиро дар мақомоти зерини давлатӣ ишғол менамоянд, татбиқ мегардад:

- Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- Дастгоҳи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- Дастгоҳи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- дастгоҳҳои судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- мақомоти назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- вазоратҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;

- кумитаҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;

- мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- дастгоҳи Комиссияи марказии интихобот ва раъйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- идораҳои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;

- мақомоти дигари марказии ҳокимияти иҷроияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои онҳо;

- намояндагиҳои доимии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташкилотҳои байналмилалӣ, байнидавлатӣ (байниҳукуматӣ);

- мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

2.Ба хизматчиёни давлатии маъмурӣ инчунин шахсони мансабдори мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот баробар карда мешаванд, ки номѓӯи мансабҳои онҳоро Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

3.Амали Қонуни мазкур нисбат ба шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва кормандони ташкилоту муассисаҳои зерини давлатӣ татбиқ намегардад:

-Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-узви Маҷлиси миллӣ ва вакили Маҷлиси намояндағони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-раис, муовинони раис, судяҳои Суди конститутсионӣ, Суди Олӣ, Суди Олии иқтисодӣ, Суди ҳарбӣ, Суди Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон, судҳои вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр ва ноҳия, Суди иқтисодии Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон, судҳои иқтисодии вилоят ва шаҳри Душанбе;

-кормандони муассисаҳои илмӣ, илмӣ-тадқиқотӣ, муассисаҳои таълимӣ, институтҳои лоиҳақашӣ;

-кормандони муассисаҳои хизматрасонӣ, фарҳангӣ, иттилоотӣ, тиббӣ, табобатӣ-солимгардонӣ, варзишӣ;

-кормандони иттиҳодияҳои истеҳсолӣ, корхонаҳои воҳиди давлатӣ ва корхонаҳои давлатӣ, хоҷагиҳои давлатӣ;

-ҳайати техникӣ ва хизматрасони мақомоти давлатӣ;

-кормандони дигар соҳторҳои давлатие, ки дар қисми якуми ҳамин моддаи Қонуни мазкур номбар нашудаанд.

Моддаи 7. Принсипҳои асосии хизмати давлатӣ

1.Хизмати давлатӣ ба принсипҳои зерин асос меёбад:

-велоияти Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-афзалияти ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд;

-ягонагии низоми хизмати давлатӣ, новобаста аз таҷзияи ҳокимияти давлатӣ ба ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва судӣ;

-садоқат ба Ватан ва ба ҳалқи Тоҷикистон;

-инсондӯстӣ ва адолати иҷтимоӣ;

-хусусияти дунявӣ доштани хизмати давлатӣ;

-гайриҳизбӣ будани хизматчиёни давлатии мақомоти даҳлдори давлатӣ, ки тибқи Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян гардидаанд;

-шаффофият дар хизмати давлатӣ, ба ҷуз
фаъолияте, ки сирри давлатӣ ва дигар сирри бо қонун
хифзшавандаро ташкил медиҳад;

-касбият ва салоҳиятнокии хизматчии давлатӣ;

-иҳтиёрий ва дастрас будани хизмати давлатӣ;

-ҳисоботдиҳанда будани хизматчии давлатӣ;

-устувории ҳайати шаҳсии мақоми давлатӣ;

-баландравии мансабии хизматчии давлатӣ дар асоси
қобилията, истеъодод, тайёрии касбӣ ва талаботи таҳассусӣ;

-баҳодиҳӣ ба фаъолияти хизматчии давлатӣ дар асоси
дастовардҳои хизматӣ.

2.Хизмати давлатӣ инчунин ба дигар принсипҳо, ки ба
қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат надоранд,
асос ёфта метавонад.

Моддаи 8. Мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ

1.Барои татбиқи сиёсати ягонаи хизмати давлатӣ аз
ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми
ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ таъсис дода мешавад, ки
ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тобеъ ва
ҳисоботдиҳанда мебошад.

2.Мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ:

-ичрои Қонуни мазкурро дар доираи салоҳияти худ
таъмин менамояд;

-санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи хизмати давлатиро
таҳия намуда, бо тартиби муқарраргардида ба Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
пешниҳод менамояд;

-ба фаъолияти мақомоти давлатӣ оид ба риояи
қонунгузорӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ назорат мекунад ва
оид ба бекор кардани қарорҳои мақомоти давлатӣ, ки
хилоғи қонунгузории ҷумҳурӣ қабул гардидаанд, таклиф
пешниҳод менамояд;

-дар доираи салоҳияти худ санадҳои меъёрии ҳуқуқии
соҳаи хизмати давлатиро тасдиқ менамояд;

-ба гузаронидани озмун барои ишғоли мансаби холии маъмурии хизмати давлатӣ ва аттестатсияи хизматчиёни давлатӣ мусоидат менамояд ва назорат мекунад;

-фармоиши давлатии тайёркунии касбӣ, азвавтайёркунӣ ва такмили ихтисоси хизматчиёни давлатиро ташкил, фаъолияти мақомоти давлатиро дар ин самт ҳамоҳанг менамояд;

-Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳия ва барои тасдиқ ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;

-Феҳристи хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро пеш мебарад;

-номгӯи ихтисосҳои мансабҳои давлатии хизмати давлатиро таҳия менамояд;

-мониторинги ҳолати кадрҳои хизмати давлатӣ ва захираи кадрҳоро мегузаронад ва эҳтиёҷоти мақомоти давлатиро оид ба кадрҳо пешбинӣ менамояд;

-хуқуқу манфиатҳои хизматчиёни давлатиро хифз менамояд;

-талаботи намунавии таҳассусиро нисбат ба категорияҳои хизматчиёни давлатии маъмурӣ таҳия ва тасдиқ мекунад;

-маҳзани маълумотро оид ба соҳаи хизмати давлатӣ, хизматчиёни давлатӣ ва захираи кадрҳои хизмати давлатӣ ба роҳ мемонад;

-дар таҳия ва татбиқи амалии барномаҳои давлатӣ оид ба такмил додан ва баланд бардоштани нақши хизмати давлатӣ иштирок менамояд;

-оид ба такмили низоми пардоҳти музди меҳнат ва хифзи иҷтимоии хизматчиёни давлатӣ таклифҳо пешниҳод менамояд;

-дар таҳияи лоиҳаҳои шартномаҳои байналмилалӣ оид ба масъалаҳои хизмати давлатӣ иштирок менамояд;

-салоҳияти дигареро, ки қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии хуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд, амалӣ менамояд.

3. Низомнома ва сохтори мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд.

4. Мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ санадҳои меъёрии ҳукуқии оид ба хизмати давлатӣ қабулнамудаи ҳудро шарҳ медиҳад, дар ҳусуси тартиби татбики хизмати давлатӣ тавсия ва дастурҳои методӣ таҳия ва пешниҳод карда, ахбор нашр менамояд.

Боби 2. Ташкил ва адои хизмати давлатӣ

Моддаи 9. Хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба ҷой ва нақши мақоми давлатӣ дар низоми мақомоти давлатӣ, амалӣ намудани вазифа ва функцияҳои давлат, татбиқи салоҳияти мақомоти давлатӣ, ҳусусияти ваколати мансабҳои мушахҳас ва аҳамияти онҳо дар амалӣ намудани сиёсати давлатӣ ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва маъмурӣ тақсим мешаванд.

2. Таснифи хизматчиёни давлатӣ ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва маъмурӣ дар Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мегардад, ки он аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Моддаи 10. Феҳристи мансабҳои давлатӣ ва категорияҳои мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ

1. Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ, мансабҳои сиёсӣ ва маъмурии хизмати давлатӣ ташкил медиҳанд.

2. Барои хизматчиёни давлатии сиёсӣ категорияи мансабҳои давлатӣ муқаррар карда намешавад.

3.Барои хизматчиёни давлатии маъмурӣ категорияи мансабҳои давлатии зерин муқаррар карда мешавад:

- категорияи олӣ;
- категорияи якум;
- категорияи дуюм;
- категорияи сеюм;
- категорияи чорум;
- категорияи панҷум;
- категорияи шашум;
- категорияи ҳафтум.

4.Ба категорияҳо мансуб донистани мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад.

Моддаи 11. Талаботи тахассусӣ нисбати довталабони мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ

1.Бо мақсади таъмини салоҳияти мақомоти давлатӣ, баланд бардоштани сатҳи касбии хизматчиёни давлатӣ ва мувофиқати онҳо ба мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ талаботи тахассусӣ муқаррар карда мешавад.

2.Талаботи тахассусӣ меъёри асосии хоста гирифтан, ҷобаҷогузории кадрҳои хизмати давлатӣ ва омили муайянкунандай фаъолияти хизматчии давлатӣ дар мақомоти давлатӣ ба ҳисоб меравад.

3.Ба талаботи тахассусӣ, ки ба шахсони довталаби мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ пешниҳод мегарданд, дохил мешаванд:

–таҳсилоти олии касбӣ ва миёнаи касбӣ бо назардоши иҳтисос ва категорияи мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ;

–собиқаи умумӣ ва таҷрибаи кор аз рӯи иҳтисос;

–собиқаи хизмати давлатӣ;

–донистани Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии

Тоҷикистон, ки ичрои ӯҳдадориҳои мансабии хизматчи давлатиро ба танзим медароранд.

4. Сатҳи талаботи таҳассусӣ барои хизматчиёни давлатии сиёсӣ аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва барои хизматчиёни давлатии маъмурӣ аз тарафи мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ муайян карда мешавад.

5. Қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд нисбат ба мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ талаботи дигари таҳассусӣ муқаррар намоянд.

Моддаи 12. Ҳайати техниқӣ ва хизматрасони мақомоти давлатӣ

1. Ҳайати техниқӣ ва хизматрасони мақомоти давлатӣ шахсоне мебошанд, ки ба хизматрасонии техниқӣ, хочагӣ, молиявӣ, дигар таъминоти фаъолияти мақомоти давлатӣ ва хизматчиёни давлатӣ машғуланд.

2. Ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои мансабии онҳо мувофиқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ мушаххас муайян карда мешаванд.

3. Номгӯи чунин мансаб ва касбҳо бо пешниҳоди мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Моддаи 13. Қабул шудан ба хизмати давлатӣ

1. Ба хизмати давлатии сиёсӣ қабул шудани шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи Конститутсия, Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

2. Ба хизмати давлатии маъмурӣ шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба синни 18 расидаанд, ба талаботи таҳассусии муқаррарнамудаи Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунанд, метавонанд қабул шаванд.

3. Ҳангоми ба хизмати давлатии маъмурӣ қабул шудан шаҳрвандон ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои пешбининамудаи моддаи

32 Кодекси меҳнати Ҷумхурии Тоҷикистон, инчунин ҳучҷатҳои зеринро пешниҳод менамоянд:

-аризаи шахсӣ;

-маълумот аз мақомоти даҳлдор оид ба андоз аз даромад ва вазъи молумулкӣ хизматчи давлатӣ;

-маълумоти тиббӣ дар бораи вазъи саломатӣ;

-ҳучҷатҳои дигаре, ки қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумхурии Тоҷикистон вобаста ба ҳусусияти мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ пешбинӣ намудаанд.

4.Шаҳрванд ба хизмати давлатӣ дар асоси шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ қабул мегардад, ки намунаи онро Ҳукумати Ҷумхурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд.

Моддаи 14. Делои шахсии хизматчи давлатӣ

1.Рафти адои хизмати давлатӣ дар делои шахсии хизматчиёни давлатӣ қайд карда мешавад. Делои шахсии хизматчиёни давлатӣ аз тарафи ҳадамоти кадрии мақоми даҳлдори давлатӣ тартиб дода мешавад.

2.Тартиби пешбуруди делои шахсии хизматчиёни давлатиро мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ муайян менамояд.

Моддаи 15. Савганди хизматчи давлатӣ

1.Шаҳрванде, ки бори аввал ба хизмати давлатии маъмурӣ қабул мешавад, дар ҳузури кормандони мақомоти давлатӣ ботантана савганд ёд менамояд, ки матни он чунин аст:

«Ман (ному наасаб), шаҳрванди Ҷумхурии Тоҷикистон, ба хизмати давлатӣ қабул шуда, ботантана ва бо ҳисси масъулияти баланди ватандӯстӣ савганд ёд мекунам:

-адои хизмати давлатиро дар мақомоти давлатии Ҷумхурии Тоҷикистон ҳамчун ифодай боварии маҳсус аз тарафи ҷомеа ва давлат дарк намуда,

-Конститутсия, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумхурии Тоҷикистонро риоя намуда,

-дар фаъолияти худ принсипҳои қонуният, адолат, бегаразӣ ва ростқавлиро ба роҳбарӣ гирифта,

-тибқи талаботи Кодекси одоби хизматчии давлатӣ бовиҷдонона ва ба дараҷаи баланди қасбӣ хизмат намуда,

-хуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрвандро эътироф ва эҳтиром намуда, афзалияти манфиатҳои давлат ва ҷомеаро вазифаи асосии худ ҳисоб мекунам.

Барои вайрон намудани савганди ёдкардаам худро дар назди ҷомеа ва давлат масъул меҳисобам».

2.Шахси савгандёдкарда матни савгандро бо имзои шахсии худ тасдиқ ва санаи қабули онро сабт менамояд. Матни савганд дар делои шахсии хизматчии давлатӣ нигоҳ дошта мешавад.

3.Матни савганди хизматчиёни давлатии мақомоти ҳифзи хуқуқ ва хизматчиёни давлатии ҳарбӣ тибқи қонунҳо ва санадҳои меъёрии хуқуқии соҳавӣ муқаррар карда мешавад.

Моддаи 16. Ҳолатҳое, ки ба хизмати давлатӣ қабул намудани шаҳрванд ва дар хизмати давлатӣ будани хизматчии давлатиро истисно мекунанд

Шаҳрванд дар ҳолатҳои зерин наметавонад ба хизмати давлатӣ қабул гардад ва ҳамчун хизматчии давлатӣ дар хизмати давлатӣ бошад:

-саркашӣ кардан аз адои ба расмият даровардани иҷозат ба маълумоте, ки сирри давлатӣ ва дигар сирри бо қонун ҳифзшавандаро дар бар мегирад, агар иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ ба истифодаи ин маълумот вобастагӣ дошта бошад;

-агар шаҳрвандии ду ва зиёда давлатро дошта бошад, ба истиснои ҳолатҳое, ки шартномаҳои байнидавлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд;

-мавҷудияти бемории бо хулосаи муассисаи тиббӣ тасдиқшуда, ки ба иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ мамониат мекунад;

-саркашӣ кардан аз пешниҳоди маълумоте, ки дар моддаи 31 Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст;

-доги судӣ доштан;

-ҳолатҳои дигаре, ки Қонуни Чумхурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия» ва дигар санадҳои меъёрии хуқуқии Чумхурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

Моддаи 17. Санчиши маълумоте, ки аз тарафи шаҳрванд пешниҳод карда мешавад

1. Маълумоти пешниҳоднамудаи шаҳрванд ҳангоми ҳалли масъалаи ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин шудани ў мавриди санчиш қарор дода мешавад.

2. Агар санчиш ҳолатҳои барои ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин шудани шаҳрванд монеъшавандаро ошкор намояд, ба ў дар бораи радкунии таъин ба мансаби давлатӣ ва сабабҳои он хаттӣ хабар дода мешавад.

3. Тартиби санчиши маълумоти аз тарафи шаҳрванд пешниҳод- шавандаро Хукумати Чумхурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 18. Озмун барои ишғоли мансаби холии маъмурии хизмати давлатӣ

1. Ишғол намудани мансаби холии маъмурии хизмати давлатӣ (ба истиснои мансабҳои категорияи олий) бо роҳи озмун сурат мегирад.

2. Шакл ва тартиби гузаронидани озмун тавассути Низомнома, ки аз тарафи Президенти Чумхурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муқаррар карда мешавад.

Моддаи 19. Тахсили хизматчиёни давлатӣ

1. Тахсили хизматчиёни давлатӣ дар муассисаҳои таълимии олии касбӣ ва тахсилоти миёнаи касбӣ ба амал бароварда шуда, дар шакли тайёркунии касбӣ, азнатайёркунӣ, такмили ихтисос ва таҷрибаомӯзӣ сурат мегирад.

2. Тайёркунии касбӣ, азнатайёркунӣ ва такмили ихтисоси хизматчиёни давлатӣ дар асоси фармоиши давлатӣ, инчунин талаботи мақомоти давлатии Чумхурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

3.Фармоиши давлатӣ оид ба тайёркуни касбӣ, азnavтайёркунӣ ва такмили ихтисоси хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 20. Аттестатсияи хизматчиёни давлатӣ

1.Бо мақсади такмили хизмати давлатӣ, беҳтар ба роҳ мондани тайёркунӣ, интихоб, ҷобаҷогузорӣ ва тарбияи қадрҳо, таъмини мувофиқати онҳо ба мансаби давлатии ишғолнамуда, баланд бардоштани сифат ва самаранокии хизмати давлатӣ аттестатсияи хизматчиёни давлатӣ гузаронида мешавад (ба истиснои хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи олӣ).

2.Тартиб ва шартҳои гузаронидани аттестатсияи хизматчиёни давлатии маъмуриро Низомнома, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муайян менамояд.

Моддаи 21. Рутбаҳои таҳассусии хизматчиёни давлатӣ

1.Барои хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон рутбаҳои таҳассусӣ муқаррар карда мешаванд.

2.Тартиби ба хизматчиёни давлатӣ додани рутбаҳои таҳассусиро Низомнома муайян менамояд, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад.

Моддаи 22. Феҳристи хизматчиёни давлатӣ

1.Феҳристи хизматчиёни давлатӣ маълумотро дар бораи хизматчиёни давлатӣ дар бар мегирад.

2.Тартиби пешбуруди Феҳристи хизматчиёни давлатиро мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ муайян менамояд.

Моддаи 23. Асосҳои қатъ шудани хизмати давлатӣ

1.Хизмати давлатӣ ғайр аз асосҳои пешбиникардаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавридиҳои зерин қатъ мегардад:

- истеъфои хизматчии давлатии сиёсӣ;
- расидан ба синни ниҳоии хизмати давлатӣ;
- қатъ шудани шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- нисбати хизматчии давлатӣ бароварда шудани ҳукми айборкуни суд ва эътибори қонунӣ пайдо кардани он;
- риоя накардани маҳдудиятҳое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст;
- ҳолатҳои дигаре, ки Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

2.Аз мансаби давлатӣ озод намудани хизматчии давлатӣ аз тарафи роҳбари мақоми давлатӣ, ки ҳуқуқи ба мансаби давлатии хизмати давлатӣ таъин ва озод карданро дорад, мувофиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

3.Дар сурати норизо будани хизматчии давлатӣ аз озод намуданаш аз мансаби давлатӣ ў ҳуқуқ дорад ба суд муроҷиат намояд.

Моддаи 24. Синни ниҳоии дар хизмати давлатӣ будан

Синни ниҳоии дар хизмати давлатӣ будан барои занон то 58-солагӣ ва барои мардон то 63-солагӣ мебошад. Роҳбари мақоми давлатӣ метавонад бъди мувофиқа бо мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ бо қарори худ мӯҳлати дар хизмати давлатӣ будани хизматчии давлатии ба синни ниҳоӣ расидаро то ду сол дароз намояд. Дар ин сурат бо хизматчии давлатӣ шартномаи (қарордоди) мӯҳлатноки меҳнатӣ баста мешавад.

Моддаи 25. Истеъфои хизматчии давлатии сиёсӣ

1.Истеъфо қатъ ёфтани хизмати давлатӣ мувофиқи аризai хаттии хизматчии давлатии сиёсӣ буда, асоси он монеаи сиёсӣ барои минбаъд ишғол намудани мансаби сиёсии хизмати давлатӣ мебошад.

2.Истеъфо аз тарафи мақоми давлатии ваколатдор қабул ё рад карда мешавад. Дар сурати рад кардани истеъфо хизматчии давлатии сиёсӣ бояд ичрои ўҳдадориҳои мансабиашро давом дихад ва ё бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ дар бораи бо хоҳиши худ аз мансаби сиёсии хизмати давлатӣ озод карданаш мурочиат намояд.

Моддаи 26. Захираи кадрҳои хизмати давлатӣ

1.Захираи кадрҳои хизмати давлатӣ бо мақсади татбиқи сиёсати давлатии кадрҳо, ки ба ташкили низоми босамар ва шаффофи идоракунии ҳайати шаҳсии хизмати давлатӣ, таъмини муносибатҳои демократӣ ва риояи афзалияти иҷтимоӣ нигаронида шудааст, ба роҳ монда мешавад.

2.Дар мақомоти давлатӣ барои сари вақт ишғол намудани мансабҳои холии давлатии хизмати давлатӣ, ҳамчунин барои таъмини баландравии мансабии (карераи) хизматчиёни давлатӣ захираи кадрҳо таъсис дода мешавад.

3.Захираи кадрҳо аз ҳисоби мутахассисони босалоҳият ва ташаббускори дорои сатҳи баланди тайёри касбӣ ва қобилияти ташкилотчигӣ, инчунин хизматчиёни давлатии аз аттестатсия гузашта ташкил карда мешавад.

4.Дар мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои қонеъ гардондани талаботи мақомоти давлатӣ бо кадрҳои хизмати давлатӣ маҳзани маълумот оид ба захираи кадрҳои хизмати давлатӣ ташкил карда мешавад.

5.Тартиби ташкили кор бо захираи кадрҳо тавассути Низомнома муайян мегардад, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Боби 3. Вазъи ҳуқуқии хизматчии давлатӣ

Моддаи 27. Ҳуқуқҳои хизматчии давлатӣ

1.Хизматчии давлатӣ ҳуқуқ дорад:

-дар доираи ваколатҳои худ дар баррасии масъалаҳо ва қабули қарор иштирок намуда, ичрои онҳоро аз тарафи мақомоти дахлдор ва шахсони мансабдор талаб намояд;

-иттилоот ва маводи барои ичрои ваколат ва ўҳдадориҳои мансабиаш заруриро бо тартиби муқарраргардида талаб карда гирад;

-муайян намудани доираи ўҳдадориҳои мансабиашро аз роҳбари худ талаб намояд;

-ба тайёркунӣ, азnavтайёркунӣ, такмили ихтисос ва таҷрибаомӯзӣ дар муассисаҳои таълимии дахлдор аз ҳисоби маблагҳои бучети давлатӣ фаро гирифта шавад;

-ба фаъолияти илмиву эҷодӣ ва омӯзгорӣ машгул шавад;

-бо маводе, ки ба адой хизмати давлатии ў дахл дорад, бемамоният шинос шавад;

-дар хизмати давлатӣ, бо назардошти таҳассус, қобилияти қасбӣ ва сатҳи ичрои ўҳдадориҳои мансабии худ, баланд равад;

-дар сурати айбдоркунии беасос гузаронидани санчиши хизматиро талаб намояд;

-бо ташаббуси худ фаъолиятро дар хизмати давлатӣ қатъ намояд;

-тибқи талаботи қонунгузорӣ бо нафақа таъмин гашта, аз ҳифзи иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ бархурдор бошад;

-оид ба такмили хизмати давлатӣ ба мақоми давлатие, ки дар он фаъолият мекунад, инчунин ба мақомоти давлатии болой ва шахсони мансабдори он таклиф пешниҳод намояд.

2.Ҳуқуқҳои хизматчиёни давлатии сиёсӣ бо дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ муайян карда мешаванд.

Моддаи 28. Ўҳдадориҳои асосии хизматчии давлатӣ

1.Хизматчии давлатӣ ўҳдадор аст:

-Конститутсия, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намояд;

-хуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, инчунин хуқуқ ва манфиатҳои шахсони хуқуқиро риоя, ҳифз ва эҳтиром намояд;

-муроҷиати шаҳрвандонро тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ баррасӣ намуда, аз рӯи онҳо ҷораҳои даҳлдор андешад;

-интизоми давлатӣ ва хизматиро риоя намояд;

-меъёрҳои одоби хизматиро дастури фаъолияти худ қарор дихад;

-фармон ва амрҳои роҳбарон, қарор ва дастури мақомоти болоӣ ва шахсони мансабдорро, ки дар доираи ваколати онҳо дода шудаанд, ичро намояд;

-сирри давлатӣ ва сирри дигари бо қонунҳо ҳифзшавандаро, аз ҷумла баъди қатъи хизмати давлатӣ, дар давоми мӯҳлати муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии хуқуқӣ нигоҳ дорад;

-ҳангоми ичрои ўҳдадориҳои мансабӣ маълумотро дар бораи ҳаёти шаҳсӣ, шаъну шарафи шаҳрвандон маҳфӣ нигоҳ дорад, аз онҳо пешниҳод намудани чунин маълумотро талаб накунад (ба истиснои мавридиҳои муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон);

-ҳифзи моликияти давлатиро таъмин намояд;

-дар мавриде, ки манфиатҳои шахсии хизматчии давлатӣ аз доираи ваколатҳои ў мебароянд ё бо он мухолифат мекунанд, фавран ба шахси мансабдоре, ки ўро хуқуқи таъин ва озод кардан дорад, ҳабар дихад;

-сатҳи касбӣ ва таҳассусии худро барои ичрои самараноки ўҳдадориҳои мансабӣ баланд бардорад;

-мувоғиқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур савганд ёд кунад.

2. Ўҳдадориҳои мушаҳҳаси хизматчии давлатӣ, ки аз ўҳдадориҳои асосӣ бармеоянд, тибқи талаботи таҳассусӣ муайян карда шуда, дар дастурамалҳои мансабие, ки аз тарафи роҳбарони мақомоти давлатии даҳлдор тасдиқ карда мешаванд, инъикос мегарданд.

3. Ўҳдадориҳои хизматчиёни давлатии сиёсӣ бо дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 29. Ўҳдадориҳои иловагии хизматчии давлатии маъмурӣ

1. Бо розигии хизматчии давлатии маъмурӣ ва роҳбари мақоми давлатӣ мумкин аст ба зиммаи хизматчии давлатии маъмурӣ ичрои ўҳдадориҳои иловагии хизмати давлатӣ voguzoшта шавад.

2. Ҳаҷми пардоҳти иловапулиро барои ичрои ўҳдадориҳои иловагии хизмати давлатӣ санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамоянд.

Моддаи 30. Маҳдудиятҳо вобаста ба хизмати давлатӣ Хизматчии давлатӣ ҳуқуқ надорад:

-бе иҷозати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мукофот, унвонҳои фахрӣ ва маҳсуси давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалиро қабул намояд;

-ҳангоми ичрои ваколатҳои мансабӣ аз хизматрасониҳои шаҳрвандон ва шаҳсони ҳуқуқӣ ба манфиати шаҳсӣ истифода барад;

-дар дигар амалҳо, аз ҷумла корпартойҳо, ки фаъолияти мақомоти давлатӣ ва ичрои ўҳдадориҳои мансабиро ҳалалдор месозанд, иштирок намояд;

-дигар маҳдудиятҳои пешбининамудаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро вайрон намояд.

Моддаи 31. Маълумот дар бораи даромад ва вазъи молумулкии хизматчии давлатӣ

1. Шаҳрванд ҳангоми қабул шудан ба хизмати давлатӣ ва хизматчиёни давлатӣ ўҳдадоранд, ки ҳар сол ба мақоми андози маҳалли зист эъломия оид ба андоз аз даромад ва ба мақоми давлатии ҷои кор эъломия оид ба вазъи молу мулк пешниҳод намоянд.

2. Намуди даромад, намуд ва номгӯи молу мулк, инчунин тартиб ва мӯҳлати пешниҳод намудани эъломияҳои

дар қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

3.Пешниҳод накардани эъломияҳо ё дар онҳо нишон додани маълумоти бардуруғ барои ба хизмати давлатӣ қабул нагаштани шаҳрванд ё аз хизмати давлатӣ озод намудани хизматчии давлатӣ асос шуда метавонад.

4.Мазмуни эъломияҳо, ба истиснои ҳолатҳое, ки қонун пешбинӣ намудааст, набояд ошкор карда шавад.

Моддаи 32. Ҷавобгарии интизомии хизматчии давлатӣ

1.Барои ичро накардан ё ба таври дахлдор ичро накардани ўҳдадориҳои мансабӣ роҳбари мақоми давлатӣ ба хизматчии давлатӣ мучозоти зерини интизомиро татбиқ менамояд:

-сарзаниш;

-танбех;

-то як сол мавқуф гузоштани додани рутбаи таҳассусии навбатӣ;

-паст кардан дар мансаб;

-аз мансаб озод кардан.

2.Бо мақсади муайян намудани ҳолатҳои ичро накардан ё ба таври дахлдор ичро накардани ўҳдадориҳои мансабӣ аз тарафи роҳбари мақоми давлатӣ санчиши хизматӣ таъин карда мешавад. Санчиши хизматӣ метавонад бо талаби хизматчии давлатӣ низ гузаронида шавад.

3.Тартиби гузаронидани санчиши хизматӣ бо санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

4.Мучозоти интизомии дар қисми якуми моддаи мазкур пешбинишударо танҳо он роҳбари мақоми давлатӣ татбиқ карда метавонад, ки ҳуқуқи ба вазифа таъин ва аз вазифа озод намудани хизматчии давлатии таҳти мучозоти интизомӣ қароргирандаро дошта бошад.

Моддаи 33. Муносибати хизматчии давлатӣ ба ичрои фармон ва амрҳои ғайриқонунӣ

1.Хизматчии давлатӣ бояд дар доираи ваколат ва ӯҳдадориҳои мансабӣ амал намояд.

2.Дар сурати ба қонунӣ будани фармон ва ё амри барои иҷро гирифташуда шубҳа пайдо кардани хизматчии давлатӣ, ӯ бояд ба таври ҳаттӣ фавран ба роҳбари бевоситааш муроҷиат намояд. Агар роҳбари бевосита ё шахси мансабдори болоӣ дурустии фармон ва ё амри додашударо ҳаттӣ тасдиқ намояд, хизматчии давлатӣ вазифадор аст онро иҷро намояд, ба шарте ки он дорои оқибатҳои ҷавобгарии маъмурӣ ва ё ҷиноятӣ набошад.

Масъулият барои оқибатҳои иҷрои фармон ё амр ва дастури гайриқонунӣ дар ин ҳолат ба зиммаи шахси мансабдоре гузошта мешавад, ки онҳоро тасдиқ кардааст.

Боби 4. Кафолатҳо ва ҳавасмандгардонии хизматчии давлатӣ

Моддаи 34. Кафолатҳо барои хизматчии давлатӣ

1.Ба хизматчии давлатӣ кафолатҳои зерин дода мешавад:

- шароити корӣ барои таъмини иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ;

- музди меҳнат;

- руҳсатии ҳарсолаи пардохтшаванд;

- таҳсил ва баланд бардоштани дараҷаи таҳассус бо нигоҳ доштани музди меҳнат дар тамоми давраи таҳсил;

- суғуртai ҳатмии давлатӣ барои беморӣ ё гум кардани қобилияти меҳнатӣ, фавт ё расондани заرار ба саломатӣ ва молу мулки ӯ ҳангоми иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ;

- таъмини нафақаи хизматчии давлатӣ дар ҳолати фавти хизматчии давлатӣ ва аъзои оилаи ӯ, ки таҳти саробониаш қарор доранд;

- ҳатман гирифтани розигии хизматчии давлатӣ ҳангоми гузаронидан ба мансаби дигар (гайр аз ҳолатҳои пешбининамудаи санадҳои меъёрии ҳукуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон);

-ҳимояи хизматчии давлатӣ, аъзои оила ва наздикиони ӯ аз зӯроварӣ, таҳдид ва дигар кирдорҳои гайриқонуни вобаста ба иҷрои ӯҳдадориҳои мансабӣ;

-таъмини имконияти баландравии мансабӣ;

-ҷуброни заرار ҳангоми пурра ё қисман гум кардани қобилияти меҳнатӣ;

2.Харочоти вобаста ба сафарҳои хизматӣ, гузаронидан ба мақоми давлатии воқеъ дар маҳалли дигар (вилоят, шаҳр, нохия), инчунин харочоти нақлиёт ва манзили хизматчии давлатӣ вобаста ба чунин гузариш ҷуброн карда мешаванд.

3.Харочот вобаста ба кафолатҳое, ки ҳамин модда пешбинӣ менамояд, аз ҳисоби маблағҳои буҷети даҳлдор сурат мегирад.

4.Қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои хизматчии давлатӣ кафолатҳои дигарро низ пешбинӣ карда метавонанд.

5.Дар сурати вафоти хизматчии давлатӣ ба аъзои оилаи ӯ дар ҳаҷми дувоздаҳ музди моҳонаи меҳнат аз ҷои кори охиринаш қӯмакпулии яқвақта дода мешавад.

6.Дар сурати озод шудан аз мансаби давлатӣ, бинобар содир намудани кирдори гайриқонунӣ, хизматчии давлатӣ аз кафолатҳо ва ҷубронпулиҳое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ кардааст, маҳрум мегардад.

7.Иваз шудани роҳбари мақоми давлатӣ барои бо ташаббуси роҳбари нав қатъ шудани шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ асос шуда наметавонад, ба истиснои шартномаи (қарордоди) меҳнатие, ки бо хизматчиёни давлатии сиёсӣ баста мешаванд.

Моддаи 35. Кафолати хизматчии давлатӣ дар мавриди барҳам додани мақоми давлатӣ, ихтисор шудани шумора ё воҳиди кории хизматчиёни давлатӣ

1.Ба хизматчии давлатӣ ҳангоми барҳам додани мақоми давлатӣ, ихтисор шудани шумора ё воҳиди кории хизматчиёни давлатӣ бо назардошти дараҷаи таҳассус, касб ва мансаби пеш ишғолнамудааш дар дигар мақоми давлатӣ

mansabi давлатии хизмати давлатай пешниҳод карда мешавад (агар бо розигии ў додани дигар мансаби давлатии хизмати давлатай дар ҳамон мақоми давлатай гайриимкон бошад).

2. Ба хизматчии давлатай, ки ҳангоми барҳам додани мақоми давлатай, ихтисор шудани шумора ё воҳиди кории хизматчиёни давлатай аз мансаби давлатай озод шудааст:

-аз рӯи мансаби пеш ишғолнамудааш бе ҳисоби қўмакпулии аз кор рафтсан, дар давоми се моҳ музди меҳнат дода мешавад;

-қўмакпулӣ барои бекорӣ дода мешавад;

-музди меҳнати пештарааш ҳангоми гузаронидан ба мансаби дигари давлатии хизмати давлатай дар ҳамон мақом ё мақоми дигари давлатай дар давоми се моҳ нигоҳ дошта мешавад (агар музди меҳнати наваш назар ба маоши пештарааш кам бошад);

-хизматрасонии тиббӣ ба ў ва аъзои оилааш дар ҳамон муассисай табобатай, ки то ба мансаби нави давлатай гузарониданаш расонида мешуд, нигоҳ дошта мешавад;

-дар сурати доштани собиқаи умумии меҳнатай (25 сол барои мардҳо, 20 сол барои занҳо) ва на камтар аз 10 сол собиқаи хизмати давлатай, ҳуқуқ дода мешавад, ки ду сол пеш аз мӯҳлати муқарраркардаи қонунгузорӣ ба нафақа барояд.

3. Дар сурати набудани имконияти мувофиқи ихтисосаш ба дигар мансаби давлатии хизмати давлатай гузаронидани хизматчии давлатай ў то як сол дар мақоми давлатай, бо нигоҳ доштани собиқаи хизмати давлатай, дар захирайи кадрҳо мемонад ва барои такмили ихтисосаш имконият фароҳам оварда мешавад.

Моддаи 36. Музди меҳнати хизматчии давлатай

1. Музди меҳнат бояд шароити моддии заруриро барои ичрои ўҳдадориҳои мансабии хизматчии давлатай фароҳам оварда, ба ў ва аҳли оилааш сатҳи муносиби зиндагиро таъмин намояд, инчунин барои бо кадрҳои салоҳиятноку таҷрибанок таъмин намудани мақомоти давлатай мусоидат

намуда, омили меҳнати поквичдонона ташаббускоронаи хизматчии давлатӣ бошад. ва

2.Музди меҳнати хизматчии давлатӣ аз маоши мансабӣ, иловапулиҳо ба маоши мансабӣ барои рутбаи тахассусӣ ва собиқаи хизмати давлатӣ иборат мебошад.

3.Иловапулӣ ба маоши мансабӣ барои собиқаи хизмати давлатӣ бо назардошли иловапулӣ барои рутбаи тахассусӣ ҳар моҳ ба андозаи муқарраргардида пардохт карда мешавад.

4.Андозаи маоши мансабӣ, иловапулӣ барои рутбаи тахассусӣ ва собиқаи хизмати давлатӣ, инчунин шартҳо ва тартиби пардохти музди меҳнати хизматчиёни давлатиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 37. Собиқаи хизмати давлатӣ

1.Ба собиқаи хизмати давлатӣ давраи фаъолияти шаҳрванд дар мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ, мансабҳои сиёсӣ ва маъмурии хизмати давлатӣ, хизмат дар мақомоти ҳифзи ҳукуқ ва хизмати ҳарбӣ, инчунин фаъолият дар мансабҳои мақомоти худидоракуни шаҳрак ва деҳот, ки дар Феҳристи мансабҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудаанд, дохил мешавад.

2.Ба собиқаи хизмати давлатӣ метавонанд дигар давраҳои фаъолияти меҳнатии шаҳрванд низ бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳукуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил карда шаванд.

Моддаи 38. Ҳавасмандгардонии хизматчии давлатӣ

1.Хизматчии давлатӣ барои дастовардҳои хизматӣ, хизмати бардавому бенуқсон, иҷрои супоришҳои маҳсусан муҳими давлатӣ ҳавасманд гардонида мешавад.

2.Намудҳои ҳавасмандгардонӣ ва тартиби бо он сарфароз гардониданро қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳукуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамоянд.

Моддаи 39. Рухсатии хизматчии давлатӣ

1.Ба хизматчии давлатӣ рухсатии асосии ҳарсолаи пардохтшаванда муқаррар карда мешавад.

2.Давомнокии рухсатии асосии ҳарсолаи пардохтшавандай хизматчиёни давлатй чунин муқаррар карда мешавад:

- 35 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва хизматчиёни давлатии маъмурӣ категорияи олӣ;

- 30 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии маъмурӣ категорияи якум ва дуюм;

- 28 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии маъмурӣ категорияи сеюм, чорум, панҷум, шашум ва хафтум;

3.Дар сурати 5, 10, 15 ва 20 сол будани собиқаи хизмати давлатй, ба мӯҳлати рухсатии асосии ҳарсолаи пардохтшаванда мувофиқан 3, 6, 10 ва 15 рӯзи тақвимӣ илова карда мешавад.

4.Рухсатии ҳарсола ва рухсатии иловагӣ ҷамъ карда мешавад ва бо ҳоҳиши хизматчии давлатй мумкин аст, ки қисм-қисм дода шавад. Давомнокии як қисми рухсатии асосӣ набояд аз 14 рӯзи тақвимӣ кам бошад.

5.Хизматчии давлатй дар давоми сол барои гирифтани рухсатии бемузди давомнокияш на бештар аз 60 рӯзи тақвимӣ ҳуқуқ дорад.

Моддаи 40. Таъминоти иҷтимоии хизматчии давлатӣ

1.Ба хизматчии давлатй бо тартиби муқарраршуда:

-аз фонди давлатй манзили истиқоматӣ дода мешавад;

-барои беҳтар кардани шароити манзил, соҳтмони манзили шахсӣ ва ё кооперативӣ қитъаи замин ҷудо карда мешавад, ки тартиби ҷудо карда шудани онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд;

-барои харидан ё соҳтмони манзил, инчунин беҳтар намудани шароити манзилий ба мӯҳлати то 20 сол қарзи бефоиз дода мешавад, ки шартҳо ва тартиби додани чунин қарзро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

2.Ба хизматчии давлатии сиёсӣ ва хизматчии давлатии маъмурӣ категорияи олӣ илова ба майдони истиқоматӣ 20 метри мураббабъ барои ҳуҷраи корӣ дода мешавад.

3.Дар сурати на камтар аз 15 сол собиқаи бефосилаи хизмати давлатӣ доштани хизматчии давлатӣ хонаи истиқоматии дар фонди манзили давлатӣ ишғолкардааш (ба гайр аз хонаҳои истиқоматии хизматӣ) ройгон ба моликияти ў дода мешавад.

Моддаи 41. Таъмини нафақа ва дигар кӯмакпулиҳо ба хизматчии давлатӣ

1.Таъмини нафақаи хизматчиёни давлатӣ мувофики тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъмини нафақаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон» амалӣ гардонида мешавад.

2.Хизматчии давлатӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ба нафақа барои хизмати дарозмуддат ҳуқуқ дорад.

3.Ба хизматчии давлатӣ ҳангоми ба нафақа баромадан дар сурати доштани на камтар аз 15 соли собиқаи хизмати давлатӣ дар ҳаҷми музди меҳнати даҳмоҳа кӯмакпулии яквақта дода мешавад.

Боби 5. Муқаррапоти хотимавӣ

Моддаи 42. Тартиби баррасии баҳсҳои меҳнатии хизматчиёни давлатӣ

Хизматчиёни давлатӣ оид ба ҳалли баҳсҳои меҳнатиашон метавонанд ба суд муроциат намоянд.

Моддаи 43. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсоне, ки муқаррапоти Қонуни мазкуро вайрон мекунанд, тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 44. Дар бораи аз эътибор сокит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизмати давлатӣ»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13 ноябри соли 1998 «Дар бораи хизмати давлатӣ» (Ахбори Маҷлиси Олии

Чумхурии Тоҷикистон, с. 1998, № 22, моддаи 297; с. 2002, № 4, қисми 1, моддаи 203; с. 2005, № 7, моддаи 407; соли 2006, № 3, моддаи 154) аз эътибор сокит дониста шавад.

Моддаи 45. Мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.